

WAKE UP!

DE BIJBELSE FEESTEN
IN HET JUDAÏSME EN HET
NIEUWE TESTAMENT

HET ONDERSCHIED
VOOR CHRISTENEN

**GODS PROFETISCHE KALENDER
IN TIJDSLIJNEN EN FEESTEN**

**WAKE
UP!**

EEN OVERDENKING:
HEBBEN DE FEESTEN OOK
NIEUWE VERBONDSBETEKENIS
EN ZOULDEN CHRISTENEN ZE DAN
MOETEN VIEREN, OF NIET?

April 2017

© Copyright, Stichting Wake Up! Foundation

Deze studie hoort bij het boek Wake Up! Gods profetische kalender in tijdslijnen en feesten. Wij adviseren dit artikel in samenhang met het boek te bestuderen, omdat herhaaldelijk wordt verwezen naar onderwerpen die in Wake Up! uitgebreider worden beschreven.

Voor meer informatie: www.wakeup.nu

Inhoudsopgave

De Bijbelse Feesten in het Judaïsme en het Nieuwe Testament	5
Joden over christenen die “hun” feesten meevieren	6
Christenen over het meevieren van de “Joodse” feesten.	7
Het vieren van de Feesten is een uiting van wetticisme?	10
Doorslaan naar Judaïsme?.....	11
Theologisch dilemma voor de plaatselijke kerk.....	14
Het vieren van de Feesten is geen hype	14
De Bijbelse feesten – andersom theologisch redeneren	20
Terug naar de balans.....	23

De Bijbelse Feesten in het Judaïsme en het Nieuwe Testament

Een rode draad door Wake Up! is dat de Bijbelse feesten al vanaf het begin Christus centraal stelden en dat vandaag nog steeds doen. Toch blijken veel christenen op zijn minst te moeten wennen aan de gedachte dat deze feesten ook voor christenen betekenis hebben, terwijl anderen hardnekkig vasthouden aan de gedachte dat het alleen “Joodse Feesten” zijn. We zullen de verschillende argumenten wegen en hopen een bijdrage te leveren aan de toenadering. Wij denken dat we elk onderzoek of de Bijbelse feesten voor christenen wel of geen toepassing hebben, het best kunnen laten beginnen met de vraag of die feesten ook Nieuwe Verbondsbetekenis hebben?

De betekenis van elk van deze feesten was in het Oude Testament nog een schaduw. Sinds het sterven en de opstanding van Jezus Christus is de bedekking weggenomen en zien we de werkelijkheid in Hem. Vanaf het moment dat die werkelijkheid in Jezus Christus zichtbaar werd, werd aan de gelovigen geopenbaard waar de schaduwen al die eeuwen op hadden gewezen. Het boek Wake Up! gaat daar gedetailleerd op in. Maar de schaduwen bleven een onlosmakelijke eenheid vormen met de werkelijkheid. Als we onbevangen deze oudtestamentische schaduwen naast de werkelijkheid in Christus leggen, dan begrijpen we ook dat *de nieuwe verbondsbetekenis* van deze feesten voor messiaanse gelovigen uit de Joden én heidenen zonder meer van toepassing is en dat de schaduwen zelfs van groot belang zijn om de werkelijkheid van Zijn reddingsplan vollediger en in goede volgorde te begrijpen. Dat is het Bijbelse antwoord op de eerdere vraag.

Maar de kerk heeft aan deze schaduwen door de eeuwen nauwelijks houvast gevonden omdat ze al vroeg als “te Joods” werden bestempeld en dat is nagenoeg onveranderd gebleven. Tot op vandaag lees je regelmatig dat christelijke theologen de feesten blijven betitelen als “louter Joodse Feesten” waardoor ze er (niet altijd bewust) een bepaalde theologische lading aan mee geven. Zo is er een hardnekkig theologisch idee dat Gods feesten behoren tot de ‘*dagen, maanden, vaste tijden en jaren*’ waarover Paulus zou schrijven dat christenen zich daar niet over moeten laten oordelen, omdat de werkelijkheid in Christus is¹. Daarbij wordt dan niet beseft dat Paulus tegen de gelovigen in Kolosse en Galatië speciaal spreekt over feesten en dagen in de con-

¹ Kol. 2:16 e.v. Paulus plaatst deze in het rijtje met engelenverering en ascetisme.

text van armelijke en zwakke wereldgeesten en dat het in die context dus gaat **over heidense dagen en tijden!**¹

Gelukkig zijn er steeds meer gelovigen in Christus die de Nieuwe Verbondsbetekenis van Gods feesten gaan herontdekken en die beseffen dat deze feesten, **vanwege hun cruciale betekenis**, niet alleen maar tot het Oude Verbond beperkt kunnen blijven.

Christenen die dus stellen dat het vieren van de “Joodse” feesten, met name *door het concreet uitwandelen van de betekenis van deze feesten in hartsgesteldheid en discipelschap*, een terugkeer naar het Judaïsme zou zijn, zien de centraliteit van Christus in deze feesten en daarmee ook hun diepe Nieuwe Verbondsbetekenis over het hoofd. Christus is immers de belichaming van die feesten.²

Toch willen we in dit artikel niet onbesproken laten dat we in de ontdekkingstocht van de Bijbelse feesten hier en daar on-Bijbelse bijwerkingen zien, juist doordat de betekenis van die feesten onjuist wordt uitgelegd of simpelweg wordt genegeerd.

Joden over christenen die “hun” feesten meevieren

Hoewel christenen vaak van harte worden uitgenodigd om ze mee te vieren, begrijpen veel Orthodoxe Joden maar moeilijk waarom christenen zelf de feesten zouden willen vieren omdat deze in hun ogen uitsluitend tot het Joodse erfgoed behoren. Dat is vanuit hun perspectief verklaarbaar omdat zij deze feesten vieren zonder het Nieuwe Testament erbij te betrekken en dus ook zonder de wetenschap dat de Messias centraal staat bij al die feesten. Andere Joden plaatsen het meevieren dan weer in het teken van goedwillende interesse van christenen in het Jodendom, maar ze haasten zich om duidelijk te maken dat deze christenen daarmee nog niet Joods worden. Het ‘nadoen van de feesten’ wekt bij sommige anderen dan weer irritatie op en wordt zelfs gezien als imitatie-jodendom. En vanuit Joods perspectief is dat niet eens een vreemde gedachte, omdat zij al eeuwen te maken hebben met een christelijke Kerk die grotendeels van mening was dat zij het geestelijke Israël was. De irritatie komt ook voort uit de gedachte dat christenen zich dan sommige rituelen wel ‘toe-eigenen’, maar verder de rest van de Wet van Mozes laten zitten.

¹ Zie Kol 2:16 e.v en Gal. 4:8-11. Het zou Bijbels onbegrijpelijk zijn dat Gods feesten, zoals Lev. 23 ze noemt, plotseling bij de armzalige wereldgeesten zouden gaan horen. In de Griekse grondtekst zou dat dan betekenen dat ‘Stoicheia tou Theou’ (principes van God) plotseling zonder reden ‘Stoicheia tou kosmou’ (principes van de wereld of wereldgeesten) zouden worden. De reguliere vertalingen moeten hier dus zeker altijd worden vergeleken met de grondtekst. Paulus zegt in Kol. 2 overigens tegen de gelovige Kolossenzen dat zij zich niet moeten laten veroordelen door buitenstaanders als ze op Nieuwe Verbondswijze de Feesten of de Sabbat willen vieren, want Jezus is de belichaming van die feesten en de Sabbat.

² Het Griekse woord ‘soma’ in Kol. 2:16 wijst trouwens tegelijkertijd op die werkelijkheid én belichaming.

Wij zijn van mening dat christenen niet geënt zijn *op* het Jodendom maar op de Edele Olijf die Christus al vanaf het begin als de Wortel heeft, want Hij is er vanaf het begin en door Hem is alles geschapen¹. Samen met de natuurlijke (messiaanse) takken zijn nu dus ook niet-Joodse takken op de wortel en de stam geënt. Opnieuw: gelovigen uit de heidenen zijn niet geënt *op* die natuurlijke (Joodse) takken maar op de stam zelf en *tussen* de Messiasgelovige Joodse takken. Dat verbonden zijn met de Olijfboom is niet door Abraham, Mozes of de Wet van Mozes, maar door Christus en Zijn perfect verlossingswerk.² De verbinding met die Edele Olijf is dus in feite tot stand gekomen door middel van een Nieuwe Verbondsrelatie. Gods feesten zijn daarbij zeker onderdeel van die Nieuwe Verbondswerkelijkheid en wie ze op die manier ook toepast kan niet worden beschuldigd van enige vorm van wetticisme.

Sommige Joden steken zoals gezegd een waarschuwend vinger op tegen christenen die wel de feesten willen vieren, maar zich niet aan de hele Wet van Mozes willen houden. Wij denken dat je dit verband niet zomaar mag leggen. Immers, ook binnen de Wet de Christus³ hebben de feesten – vanwege hun betekenis – een belangrijke plaats. Het feit dat die betekenis eeuwenlang nauwelijks in de kerken onderkend is geweest, doet daaraan niets af. Christenen die de feesten herontdekken gaan zich daarom nog niet Joods gedragen. Dat ze dit soms toch doen is het onderwerp van een volgende paragraaf.

Christenen over het meevieren van de “Joodse” feesten.

Christenen daarentegen zijn nauwelijks opgevoed met die feesten, in dezelfde vooronderstelling dat die feesten Joods zijn en *daarom* niet van toepassing op hun leven als discipelen van Jezus Christus. Deze feesten zijn in de categorie “Oude Testament” geplaatst en daarom grotendeels irrelevant verklaard, omdat alleen het Nieuwe Testament op christenen betrekking heeft, althans dat is dan de vooronderstelling. Het is niet een correct uitgangspunt, maar op die manier sluit aan de ene kant de Jood onterecht de christen uit en de christen sluit zichzelf uit op grond van dezelfde (onjuiste) gedachte.

Als christenen de feesten al meevieren, dan is dat vooral vanuit een soort verbondenheid met het Joodse volk of uit interesse voor de Joodse cultuur, maar christelijk wor-

¹ Joh. 1. Zie ook de verwijzing naar Christus als de Wortel en het geslacht van David in Openbaring 22:16.

² Zie Matt, 5:17, 1 Cor. 9:21 en Gal. 6:2.

³ Die Wet bestaat uit “slechts” twee geboden: God liefhebben boven alles en je naaste als je zelf. Maar aan die twee geboden hangen alle andere geboden en een aandachtige en onbevangen bijbellezer ontdekt al snel de ene na de andere relatie tussen oudtestamentische geboden en hun betekenis en vervulling in één of meer van de (uiteindelijk) honderden nieuwtestamentische geboden die weer samen komen in deze twee geboden.

den de feesten daardoor, in hun beleving, niet. Er zijn christenen die het dan hebben over de “joodse wortels van het christelijke geloof”, maar die eigenlijk vanwege hun Joodse karakter nooit van toepassing kunnen zijn op het christelijke geloof. De gedachte is dan dat Christenen een andere wortel hebben die niets met het Jodendom te maken heeft: Jezus Christus. Maar dat is een verwarrende voorstelling, want als je enerzijds stelt dat het christelijke geloof Joodse wortels heeft en je vervolgens die wortels niet meer van toepassing verklaart, dan heb je een geloof zonder wortels. En als je (terecht !) zegt dat Christus de wortel is van het Christelijk geloof dan moet je ook vaststellen dat Hij er was vanaf den beginne en juist ook de Wortel is van de eeuwenoude Edele Olijf.¹

Diezelfde gelovigen zijn dan vaak nog wel van mening dat het vieren van de feesten op zich niet verkeerd is, maar ze voegen er meteen aan toe dat het zeker niet hoeft. Het louter navolgen van de Joodse rituelen hoeft inderdaad niet, maar de betekenis van elk van die feesten wijst op Christus. Dus hoe kunnen ze dat zeggen als Paulus de Korinthiërs wél oproept om bijvoorbeeld de betekenis van Ongezuurde Broden te vieren door een ongezuurd brood van reinheid en waarheid te zijn ?

Er zijn ook christenen die om een andere reden theologisch fel gekant zijn tegen het vieren van deze feesten. Zij zijn van mening dat met de komst van Jezus Christus ‘*het tijdperk van de Gemeente*’ is aangebroken en dat het volk Israël tijdelijk niet of minder relevant is in Gods Plan. Vanuit die gedachte verzet men zich ook tegen het vieren van de feesten. Die hoorden immers bij een oudere bedeling², is de gedachte. Als het tijdperk van de Gemeente voorbij is en God Zijn Plan met Israël weer zal oppakken, dan zullen de feesten waarschijnlijk wel weer een plaats krijgen, zo redeneert men. Deze groep gelovigen heeft ook de neiging een theologische muur tussen het Oude en Nieuwe Testament te plaatsen, omdat er volgens hen nu eenmaal een essentieel verschil is tussen het oude en nieuwe verbond³. Hun standpunt over de feesten vloeit voort uit een theologisch standpunt dat die feesten exclusief bij Israël hoorden en niet bij de Nieuwtestamentische Gemeente. Zij geloven wel dat zij, als wilde takken, op de Edele Olijf zijn geënt, maar niet dat die feesten dan ook bij die Edele Olijf

1 In 1 Cor. 10:4 zegt Paulus bijvoorbeeld dat Christus de meereizende rots in de woestijn was, waardoor ze van water werden voorzien. Paulus wist Wie er al die tijd bij was. De aandachtige Bijbellezer ontdekt Christus op vele plaatsen in de Oudtestamentische Schrift.

2 Een door God afgegrensd tijdvak in de geschiedenis.

3 En soms gaat men er ook van uit dat het oude verbond met Israël is gesloten, maar het nieuwe verbond niet, omdat dit gesloten is met de Gemeente. Men gaat hier uit van een statisch begrip van de groep mensen die tot het verbond toetreden. Het is of Israël of de Gemeente. Maar de Bijbel leert dat alle verbonden met in beginsel met Israël zijn gesloten, terwijl het Vernieuwde Verbond vervolgens ook werd opengesteld voor gelovigen uit de heidene, waardoor zij tussen Israël op de Edele Olijf werden geënt.

horen. We komen er regelmatig in deze studie op terug, maar wij denken dat ook deze groep eerst de betekenis van de feesten zou moeten bestuderen. Want Hij die centraal staat bij die feesten is Dezelfde die centraal staat in het Nieuwtestamentische geloof. En juist die cruciale betekenis zou het uitgangspunt moeten zijn voor het in te nemen theologische standpunt.

Sommige christenen gaan nog een stap verder door te stellen dat “christenen die de Joden respecteren, niet hun feesten moeten kidnappen omdat het Joodse feesten zijn”! Maar niets blijkt minder waar. Ook zij plaatsen onterecht een scheidingsmuur. Gods feesten zijn niet puur Joods en christenen hoeven ook niet Joods te worden om ze in hun volle – **nieuwtestamentische** - betekenis te vieren! Als Paulus bijvoorbeeld de Korinthiërs oproept om de werkelijkheid in Christus te vieren dan heeft hij het daarbij nergens over het Jodendom, maar begint hij daar met het historische feit en de geestelijke werkelijkheid ‘dat ons Paaslam is geslacht’.

Het standpunt van de Joodse gemeenschap die Jezus Christus niet als Messias belijdt is, gelet op de bedekking waarvan de Schrift spreekt, grotendeels begrijpelijk. Maar het standpunt van christenen dat de feesten exclusief Joods zijn, is eigenlijk alleen maar te verklaren vanuit onwetendheid en die heeft eeuwenlang helaas haar diepe theologische uitwerking gehad op allerlei geloofsterreinen. Door ze als ‘Joods’ te bestempelen wordt er in feite opnieuw een bedekking over de feesten getrokken die er op grond van het Nieuwe Testament juist van af is gehaald. Dat is dus een spijtige bijdrage geweest van de kerkgeschiedenis en daar hebben christenen tot op vandaag last van. Maar die onwetendheid zou in onze tijd geen excuus meer mogen zijn, juist omdat de aangereikte informatie zo duidelijk laat zien dat alles in deze feesten wijst op Jezus als de Christus en op de Nieuwe Verbondsbetekenis en op de dagelijkse toepassing van deze feesten in het leven van een christen. God verwijderde niet de Feesten in het Nieuwe Verbond, Jezus haalde juist de bedekking er van af, zodat wij ze in hun werkelijke betekenis konden gaan toepassen¹.

Conclusie: Er worden dus nogal eens verwarrende standpunten ingenomen of onterechte argumenten gebruikt en dat komt vaak voort uit een theologische vooringegenomenheid of de wens om een historische theologische mening te verdedigen. Het lijkt er op dat bij het vormen van die mening te veel rekening wordt gehouden met de consequenties van het erkennen van de plaats van deze feesten (persoonlijk of in onze plaatselijke gemeente).

¹ Dat toepassen is wat de Bijbel ook met “vieren” bedoelt.

Samengevat gaat hier dus niet in de eerste plaats om de ontdekking van de Hebreeuwse wortels van het christelijk geloof en zeker niet om imitatie van rituelen, maar veel meer om het ontdekken van Christus in het Oude Testament en de voortdurende toepassing van de feesten vanaf het Nieuwe Testament. Toen de werkelijkheid van de feesten in Christus kwam, had de kerk vanaf dat moment ook die werkelijke betekenis moeten toepassen en de geldigheid van die feesten in het licht van Christus moeten doorleven. Dat past ook helemaal bij de oproep van Jakobus om niet alleen maar hoorders (of lezers) van de Bijbel te zijn maar ook daders.¹

Het vieren van de Feesten is een uiting van wetticisme?

Een ander argument om de feesten niet te vieren is, volgens sommige christenen, het gevaar dat er wettische elementen² in ons geloofsleven zouden kunnen sluipen. Die waarschuwing wordt dan bijvoorbeeld kracht bijgezet door de woorden van Paulus die de Galaten waarschuwt dat zij “in de Geest” zijn begonnen maar nu eindigen met het vlees.³ De suggestie wordt dan gewekt dat christenen die toch de feesten vieren zich weer een juk van slavernij laten opleggen⁴, of zich mogelijk beroemen op het houden van die feesten. Nu, dit klinkt vroom en goed bedoeld maar ten diepste klopt het niet.

In lijn daarmee wordt soms ook Handelingen 15 nog opgebracht als een argument voor christenen om de feesten niet te hoeven gedenken. Dit hoofdstuk zou slechts 4 **verboden** aan christenen opleggen en bevat in ieder geval geen instructie om de feesten te vieren, is de stelling. Maar dit hoofdstuk moeten we wel plaatsen in de historische context van dat moment, waarbij de minimale voorwaarden werden geschetst voor het in stand houden van een gemeenschap tussen pasgelovige christenen en messiaanse Joden. Pasgelovigen uit de heidenen moesten in ieder geval een paar “heidense” en zeer aanstootgevende gebruiken of gedragingen nalaten⁵. Maar laten we eerlijk zijn; er zijn veel meer geboden te vinden waarvan ook nu nog christenen zullen beamen dat deze zeker nagevolgd dienen te worden. Dat het argument van Handelingen 15 door christenen nooit gebruikt kan worden om de feesten niet te hoeven vieren blijkt ook nu weer uit de betekenis van elk van de feesten.

1 Jak. 1:1-26.

2 Wetticisme staat dan voor de gedachte dat een gelovige zijn behoud kan bewerkstelligen door het zich houden aan de wet van God.

3 Gal. 1:1,3.

4 Gal.5:1.

5 Zoals handelingen 15 laat zien gaat het daar ook alleen maar over **verboden**, dus over het nalaten.

Immers, zodra duidelijk is geworden dat

- 1) Christus echt centraal staat in elk van de feesten,
- 2) Jezus de werkelijke betekenis van elk van de voorjaarsfeesten van zijn bedekking ontdaan heeft,
- 3) elk van de feesten een specifiek aspect belicht in het persoonlijk geloofsleven van een christen,
- 4) Jezus Christus de Najaarsfeesten nog zal vervullen rondom Zijn wederkomst,

dan klinken de woorden dat christenen zich niet de feesten moeten laten ‘opleggen’ omdat het een gevaar van wetticisme in zich draagt, ineens wezensvreemd. Het is niet alleen een teken van theologische vooringenomenheid, maar het is ook een type vroomheid die een christen zich niet kan permitteren. Juist niet omdat God niet de feesten als einddoel had, maar wilde dat de feesten een leidraad zouden zijn voor het toepassen van de nieuwe verbondsbetekenis in ons dagelijks geloofsleven. Nergens in de Bijbel staat dat gelovigen door het vieren van de feesten gerechtvaardigd worden. Het zijn juist feesten voor **gerechtvaardigden**. Je mist enerzijds de diepste betekenis ervan als je Christus niet kent, maar je leert anderzijds de diepte van je levenswandel met Christus veel beter kennen door de feesten te begrijpen en toe te passen. Of is het toeval dat Christus op de zevende en laatste dag van het zevende Feest (Loofhutten) oproept om in Hem te geloven gelijk de Schrift¹ zegt? ²

Zodra je beseft wat die feesten inhouden klinkt het dus vreemd als mensen zeggen dat het vieren van de feesten een vorm van wetticisme is. Dat kan alleen maar voortkomen uit de gedachte dat het vieren van Gods Feesten een oudtestamentisch gebod was. Maar laten we er nog even over nadenken: God stelt een feest in en nodigt wie Hem liefhebben uit om de werkelijkheid in Christus mét Hem te beleven en dagelijks uit te wandelen, maar de christen bestempelt dit alles als gebod en gaat er in een boog omheen ...

Doorslaan naar Judaïsme?

Maar zoals de balans de ene kant kan uitslaan, zo kan deze ook de andere kant uitslaan.

Er is tegenwoordig namelijk ook een groep gelovigen die de betekenis van de Bijbelse feesten gedeeltelijk heeft ontdekt maar die - gaandeweg - vergeet om de feesten

¹ Let wel: Jezus wijst hier op de Oudtestamentische schrift, want de Nieuwtestamentische was er toen nog niet.

² Zie Joh. 7:37-38.

voortdurend met Yeshua te verbinden. Zij schuiven daardoor wel degelijk op naar het Judaïsme en beginnen de feesten in hun oudtestamentische glorie te herstellen; ze stellen opnieuw de sabbatsrituelen in en schrijven zich in voor het brede spectrum aan Israëlcursussen. Tijdens gelegenheden worden traditionele gebedskleden gedragen en deze groep probeert zich zoveel mogelijk te houden aan de Wet van Mozes en blaast op gezette tijden de sjofar. Men zet zich af tegen wat er in de kerk gebeurt. Vanuit de vaststelling dat de situatie in de voorgaande eeuwen wel erg uit balans was geslagen, is deze neiging, op het eerste gezicht, ook nu weer niet onbegrijpelijk. Maar ze is ook niet goed te keuren. Deze gelovigen worden meegevoerd door de vreugde en verbazing van hun nieuwe ontdekkingen, maar niet zelden *zonder* juiste toepassing van de Nieuwe Verbonds-betekeningen en context. Door het onvoldoende erkennen van de Nieuwe Verbondsbetekenis en de praktische toepassing van elk van de feesten voor discipelschap geven ze andere christenen juist de indruk dat het vieren van het feestritueel een *gebod is in de wet* waardoor persoonlijk gerechtigheid bewerkt kan worden, hoewel de Bijbel dat helemaal niet leert.

Bezorgde christenen gebruiken dan vaak als argument dat ze in hun omgeving hebben ervaren dat sommige gelovigen die de feesten (ritueel) gingen vieren daardoor niet meer in Jezus als de Messias geloven. Maar ook die feitelijke constatering kan door die christenen nooit gebruikt worden als argument om de feesten dan maar niet nieuwtestamentisch te gedenken. Immers, nu Christus echt centraal staat in die feesten is het zelfs ondenkbaar dat men uitgerekend door het nieuwtestamentisch vieren van de feesten het geloof in Jezus als de Messias kan verliezen. Dat is alleen maar mogelijk door het onjuist en onvolledig **begrijpen**. En dat wordt dan veroorzaakt doordat deze gelovigen verbinding zoeken met het Oude Verbond, terwijl Christus kwam om een Nieuw Verbond te maken en herstel en vervulling te brengen. De feesten moeten dus niet alleen als **schaduwen** verbonden worden met de Wet van Mozes, maar juist in hun volle licht en **werkelijkheid** met Christus, die er de centrale plaats inneemt.

Als het Nieuwe Testament niet nadrukkelijk en systematisch bij de feesten wordt betrokken, dan kunnen de gevolgen ons uiteindelijk ver van de Weg, de Waarheid en het Leven brengen. We kunnen niet ontkennen dat een aantal herontdekkers zich onderdompelen in de Judaïstische leefwijze en daarin is voor Yeshua inderdaad geen plaats als de Messias. In het begin is dat vaak geen onderwerp omdat men zoveel 'nieuwe' ontdekkingen doet. Gaandeweg wordt door deze herontdekkers steeds minder plaats gegeven aan rechtvaardiging door het geloof in Christus, aan Zijn verzoenend offer, aan Zijn volbrachte en volmaakte werk en aan (de openbaringen van)

het Nieuwe Testament, terwijl in elk van de feesten juist Christus en Zijn Reddingsplan centraal staat. Hoe vreemd kan het lopen?

Het gevaar bestaat zelfs dat uiteindelijk ook de goddelijkheid van Yeshua ter discussie wordt gesteld omdat dit een struikelblok vormt voor gemeenschap met de meer orthodox Joodse groepen. Vaak worden de, toch heel duidelijke, woorden van de apostelen vanaf dan als “minder relevant” bestempeld. Er komt dan een tegenbeweging waarin opnieuw niet het onverdeelde Woord, maar nu vooral het Oude Testament centraal komt te staan, waardoor het Nieuwe Verbond in Christus impliciet of expliciet naar de achtergrond verdwijnt. Veel van deze groepen vallen na verloop van tijd weer uit elkaar of isoleren zich van de rest van de Gemeente, waardoor de teleurstelling groot kan zijn. Als deze nieuwe groepen zich alleen concentreren op de Oude Verbondsaspecten van de bijbelse feesten en verder hun leden niet toerusten met alle Nieuwe Verbondstoepassingen om Christus daardoor nog meer lief te hebben en te volgen, dan is dat zeker een problematische trend. Een trend die wij zeker niet verwelkomen, integendeel.

Laten we niet vergeten dat er een belangrijke schakel zit tussen het Oude- en het Nieuwe Verbond. Deze twee verbonden liggen in het verlengde van elkaar. Immers, het gaat hier in beginsel om dezelfde verdragspartijen. Aan de ene kant God als de Sterke en Israel als de zwakke verbondspartner¹. Het beeld dat de feesten laten zien in het Oude Verbond is een schaduwbeeld, terwijl dezelfde feesten in het Nieuwe Verbond de werkelijkheid in Christus laten zien². Christus, die ook de Middelaar is van die Vernieuwde Verbondsrelatie en door Wie alleen toegang mogelijk is tot dat vernieuwde verbond. De gelovigen uit de heidenen worden daaraan toegevoegd door het geloof in Christus omdat ook zij geestelijke kinderen van Abraham worden. Maar ten diepste vernieuwt en herstelt God een al eerder bestaande - maar verstoorde - relatie. Als God in het Oude Verbond **door de feesten** iets duidelijk wilde maken aan Zijn verbondsvolk, dan wilde Hij dat ook in die nieuwe verbondsrelatie. In die herstelde relatie laat God zien hoe de werkelijkheid is die Hij al in die Oude Verbondsrelatie liet zien als een schaduw.

1 Vanuit het principe van Romeinen 9 (maar vanaf het Nieuwe verbond wel door het geloof in Jezus Christus en niet door genetische afkomst).

2 Johannes de Heer beschreef het treffend: Het lezen van die schaduwbeelden zou men kunnen vergelijken met het zien van een landschap bij maanlicht. Men ziet omtrekken en schaduwen, maar nog geen kleuren en bijzonderheden. Het is de zon die met haar stralen de schoonheden aan het licht brengt (...). Wil men het Oude Testament met vrucht lezen en de schoonheid genieten, die God er in heeft gelegd, dan moet men het zien in Nieuwtestamenteisch licht. *Gods Reddingsplan neergelegd in de Gezette Hoogtijden van Leviticus 23*, Johannes de Heer, 2^e druk, 1942, bladz.6.

Theologisch dilemma voor de plaatselijke kerk

Sommige kerken worden geconfronteerd met gelovigen die uittreden omdat de feesten en de sabbat in hun kerk niet gevierd worden. Zij hebben ontdekt dat christelijke theologie veel betekenissen en feesten heeft verwijderd en zoeken nu een weg terug. Deze gelovigen beginnen vaak een nieuwe geloofsgemeenschap met veel meer nadruk op deze aspecten en zoeken aansluiting bij (al dan niet Messiasgelovige) Judaïstische groeperingen. Sommigen laten zichzelf zelfs besnijden.

Het gevolg is dat de dominees en voorgangers verder afstand nemen en door dit gedrag moeten vaststellen dat er sprake is van Judaïseren. Met dat argument worden de feesten van God vervolgens nog verder buiten de kerk gehouden. Dat laatste is onterecht, maar menselijk gezien een logische tegenreactie. Echter, de reactie van deze gelovigen die menen dat ze de feesten en de rijkdom van sommige Joodse rituelen hebben ‘herontdekt’, is ontstaan uit de vaststelling dat de kerk sinds de vroege eeuwen deze waarheden heeft verwijderd uit de kerk en de geloofsbeleving. De ene reactie is begrijpelijk maar niet goed. En de tegenreactie is ook begrijpelijk, maar ook hier is meer balans op zijn plaats.

Op onze zoektocht naar Bijbels evenwicht moeten we durven toegeven dat de Kerk de Nieuwe Verbondsbetekenis van deze feesten onvoldoende heeft erkend en dat de Kerk zich, daar waar ze deze nu wel erkent, vaak nog niet comfortabel voelt met de instelling van die feesten. De toepassing van de betekenis van die feesten is daarbij vaak niet het grootste probleem. Die erkennen velen inmiddels wel, want die valt wel te passen in de Christelijke levensvisie. Maar we voelen ons vaak niet comfortabel om ze ook een plaats te geven op de kerkelijke kalender... en precies die houding houdt een onnatuurlijke (en on-Bijbelse) scheidingsmuur tussen messiaanse gelovigen uit de Joden en uit de heidenen in stand en dikwijls belemmert een dergelijke houding de eenheid binnen het Lichaam van Christus. Want beide groepen blijven hierdoor vaak aparte samenkomsten houden ...

Hoe komen we nu tot een gebalanceerde oplossing en toenadering? Want de Bijbel roept juist op tot eenheid en Jezus Christus heeft daar zo uitdrukkelijk voor gebeden.¹

Het vieren van de Feesten is geen hype

De herontdekking van de Nieuwe Verbondsbetekenis van de feesten is zeker geen hype! Wij zijn van mening dat God de eenheid van de Schrift in de laatste tijd op-

¹ Zie het zogenoemde hogepriesterlijk gebed in Joh. 17.

nieuw openbaart en dat de herontdekking van de Nieuwe Verbondsbetekenis van de feesten voor de discipelschapswandel en hartsgesteldheid ons juist kan bewaren voor de om zich heen grijpende lauwheid, waardoor velen ten prooi kunnen vallen aan dwaalleren. Maar net als bij elke herstellbeweging weten (en zien) we dat de tegenstander er alles aan zal doen om de aanwezige waarheid te verbuigen en het tot een hype te maken die geen echte diepgang en juiste toepassing kent. Dit vraagt dus om geestelijke waakzaamheid en een goede begeleiding van geestelijk wijze leraren in de Gemeente van God. Maar nogmaals, het helpt daarbij niet als de kerk of de voorganger zelf de roep om deze ontdekkingsstocht negeert of wegwuift op grond van kerkelijk-historische traditie. Dat maakt sommige ‘ontdekkers’ vaak juist extra kwetsbaar.

De herontdekking van de Nieuwe Verbondsbetekenis van de feesten is zeker geen hype!

Maar de gelovigen die al op ontdekkingsstocht zijn, moeten een heel duidelijk onderscheid (blijven) maken tussen enerzijds het Judaïsme en anderzijds de toepassing van het hele Woord. Het Judaïsme¹ vindt zijn Schriftuurlijke basis in het door de Kerk zo genoemde ‘Oude Testament’ en de Wet van Mozes is dan de verdragstekst voor het verbond dat God toen met Zijn volk sloot. Het Oude Testament leert ons dat Israel zich in de woestijn en in het Beloofde Land niet aan dat verbond hield, met alle gevolgen van ballingschap en verstrooiing van dien. Maar God beloofde ook dat Hij de verbondsrelatie met het huis van Juda en het huis van Israëel zou vernieuwen.² Toen Jezus Christus tijdens het Laatste Avondmaal voor Zijn sterven het ongezuurde brood brak en de wijn schonk, verwees Hij naar dat aanbod van vernieuwing en werd duidelijk dat Hij de Middelaar van dat Nieuwe Verbond was³. Alle aanwezigen waren, zoals trouwens ook bij het eerste Pinksterfeest, afkomstig uit de huizen van Israëel en Juda. God benadrukte dus niet één maar twee maal met wie Hij dat verbond vernieuwde⁴. Dat was niet allereerst met de Kerk, maar met de afstammelingen van de huizen van Juda en Israëel. Later mochten de gelovigen uit de heidenen – door toetreding tot dat Verbond - mede erfgenamen worden door het geloof in het offer

1 Om een en ander zo kort als mogelijk te houden, laten we alle menselijke tradities hier terzijde.

2 Jer. 31:31 e.v.

3 Zie voor die bevestiging de verwijzing in Hebr. 8:8-13 naar Jer.31:31 e.v.

4 Jer. 31, Matt 26:27,28, Luk. 22:20, Mark. 14:24. Ook de schrijver van de Hebreeënbrief die verwijst naar die belofte van Jer. 31 (zie vooral Hebr. 8).

van Christus¹. Zij werden daardoor geënt op de Edele Olijf, niet door het Oude maar door het Nieuwe Verbond in Zijn bloed.

De (onjuiste) opmerking die we wel eens horen ‘dat nergens in het Nieuwe Testament expliciet vermeld wordt² dat de feesten moeten worden gevierd’, kan hier eenvoudig verklaard worden. Immers, de feesten hadden al die tijd betekenis gehad voor de beide huizen en ze hadden ook in nieuwtestamentische tijden hun betekenis nog helemaal niet verloren. Het gebod om de feesten als repetities en als toepassing, leidraad en toets te handhaven hoefde dus niet expliciet door de Apostelen te worden genoemd. Paulus die zeer uitdrukkelijk aangeeft hoe christenen, bijvoorbeeld, het feest der Ongezuurde Broden moeten vieren, ziet zich echter verplicht om dit in herinnering te brengen omwille van grove zonde in de gemeente van Korinthe. Daarnaast noemt de apostel elders wel uitdrukkelijk geboden die géén toepassing meer hebben in het Nieuwe Verbond, zoals de besnijdenis naar het vlees.³

Toen Jezus bij de Sedermaaltijd uitsprak dat de aangeboden wijnbeker de beker van het Nieuwe Verbond in Zijn Bloed was, wisten de aanwezige Israëlieten maar van één verbond waarvan beloofd was in het oude Testament dat het ooit vernieuwd zou worden. Dat was het verbond dat in Jeremia 31 door God werd voorgezegd. Jezus kwam niet met een totaal Nieuw verbond dat voorbij ging aan de belofte uit het Oude Testament. Door het oordeel⁴ van God, uitgesproken door de profeet Jeremia, waren de Joden zich er in die tijd terdege van bewust dat zij leefden in een tijdperk van een met Israël⁵ verbroken verbondsrelatie. Maar God had ook herstel beloofd. Dat was ook de reden waarom men zo verwachtingsvol uitkeek naar de beloofde Messias.

Dat *Nieuwe Verbond* met Juda en Israël was volledig gebaseerd op het plaatsvervangend offer van Jezus Christus. Het herstel van de relatie tussen de mens en God kon en kan niet zonder de aanvaarding van dat offer. De relatie werd hersteld voor wie uit Israël of uit de heidenen tot inkeer kwam en wilde toetreden tot dat Verbond, gerechtvaardigd door het geloof in Jezus Christus. We kunnen dit ook aflezen aan het

1 Paulus onthult dat geheimenis van die toetreding o.a. in Ef.3:1-6.

2 Zie echter 1 Kor. 5:8 waar dit vieren wél wordt vermeld.

3 Die vleselijke besnijdenis was in het Oude Testament ook alleen een uiterlijk teken van een innerlijke besnijdenis (hartsgesteldheid, zie Deut. 10:16, 30:6, Jer.4:4). Die vleselijke besnijdenis had geen nut als er geen besnijdenis van het hart was, omdat deze ongelovige “takken” afgebroken werden van de Edele Olijf. Paulus schaft dus niet de besnijdenis af, maar hij maakt duidelijk dat het gaat om de werkelijkheid in Christus. Hij wijst op de noodzaak van de besnijdenis van het hart, want een besnijdenis van het vlees is op zich niets.

4 Jer. 3:8 en Jer.31:31.

5 Dat in Jer.3:6 “Aferigheid” wordt genoemd (en Juda wordt daar “de Trouweloze” genoemd).

parallele patroon tussen de instelling van Pesach in Egypte en de vervulling ervan door Jezus Christus als Gods waarachtige Pesachlam. Hij was immers ook de werkelijkheid van dit schaduwfeest.

Bij die herstelde relatie hoorde ook een nieuwe verbonds instructie voor het volk; **de Wet van Christus**.¹ Christenen die in het Nieuwe Verbond willen wandelen moeten daarom, onder leiding van de Heilige Geest, het Oude en het Nieuwe Testament met elkaar **én** met Yeshua verbinden. Dan is het geweldig om te ontdekken dat rituelen uit dat Oude Testament een kostbare en meervoudige Nieuwe Verbondsbetekenis hebben in Jezus Christus. Dan wordt de juiste schaduw met de juiste Werkelijkheid in Hem tot eenheid verbonden. Die schaduw draagt Christus helemaal in zich. Is het irrelevant verklaren er van dan ook niet een op dit punt ontkennen van de grootsheid van Christus?

Met dat inzicht zijn toegeruste gelovigen dan in staat en voldoende toegerust om in voorkomend geval de feesten ritueel te vieren met Joden, juist om hen dan ook te kunnen wijzen op de vervulling door de Messias die al 2000 jaar geleden kwam en die weer voor Zijn Israël zal terugkeren. Dan mogen zij in dat kader ‘als een Jood worden **om Joden te winnen**’, zoals ook Paulus ons dat voorbeeld geeft.² Maar dan begrijpen we ook dat het bij het vieren van de feesten uiteindelijk *niet* om een ritueel gaat, maar om het **dagelijks** uitleven van hun betekenis tijdens onze wandel als discipelen van Yeshua.³ Als dat het geval is, dan zal hopelijk niemand meer het woord “wettisch” in de mond willen nemen als het over de feesten gaat waarin Christus centraal staat.

Kortom, in plaats van het evangelie van Jezus Christus in onze tijd steeds verder te verkleinen tot een algemene “genade en relax” boodschap of een liberaal evangelie van liefde zonder verdere geboden en soms zelfs zonder verbond, wordt de kerk van het christendom zeker opgeroepen om de nieuwtestamentische betekenis van

1 Zie bijv. 1 Kor. 9:21 en Gal. 6:2.

2 Zie daarover 1 Kor. 9:19-20. Wat dat betreft is enige kennis van Joodse feestrituelen zeker een groot pluspunt. Altijd moet het voor de Messiasgelovigen echter de bedoeling zijn om anderen voor Christus te winnen, nooit om zelf te Judaïseren en aan de genade van God haar kracht te ontnemen! Want dan is Christus tevergeefs gestorven. Zie Gal. 2:21 en meer algemeen het gedeelte Gal. 2:15-3:1-14.

3 Wij herhalen: precies om die reden spreekt Paulus, in de context van grove zonde in de gemeente, van een **vieren** van Pasen ‘met het ongezuurde brood van reinheid en waarheid’. Het ritueel is ter herinnering en inprenting van de noodzaak tot het uitwandelen in de realiteit van Christus. Hier blijkt ook in het woordgebruik een onderscheid tussen ‘gedenken’ (dat is op een bepaald tijdstip) en ‘vieren’ dat in het Nieuwe Verbond voor elk feest neerkomt op het **dagelijks** uitwandelen in gehoorzaamheid aan Hem die de **werkelijkheid belichaamt**. Daarom staat ook in de grondtekst van Kol. 2:17 het woord ‘soma’ = lichaam, dat daar in feite ook **werkelijkheid** betekent, zoals ook schaduw en bijhorende werkelijkheid onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

de feesten te herontdekken en deze dagelijks toe te passen. Een goed begrip van de schaduwbetekenissen van de feesten, hun werkelijkheid in Christus én hun onderlinge door God ingestelde *volgorde*, kan ons veel theologische dwaalleer en schade besparen en onze discipelschapswandel verdiepen en intensiveren. Maar opnieuw: de concrete toepassing van die feesten wordt alleen begrepen als ze verbonden wordt met Jezus Christus. De orthodoxe Joden begrijpen weliswaar veel meer van de rituelen en historische betekenis van de Bijbelse feesten, maar christenen zouden de nieuwtestamentische betekenis boven alles centraal moeten stellen, ook in hun omgang met het niet-messiasgelovige deel van het Joodse volk. De werkelijkheid is immers van Christus.

Eeuwenlang zijn de gelovigen afgesneden van veel Bijbelse waarheid omdat ze door menselijke theologie vervreemd werden van veel geloofsinzichten die God hen Zelf door de Schrift aanbood. Daar zien we nu nog steeds de gevolgen van. Het is daarom nu heel belangrijk om de Bijbels-Hebreeuwse wortels van ons christelijke geloof aandacht te geven en ze daarbij steeds dieper te leren begrijpen in de werkelijkheid van Christus. En **die wortels zijn niet 'Judaïstisch'**, want de echte wortel van de Edele Olijfboom is de Hebreeuwse Christus, Yeshua de Messias, in Wie al deze dingen tot volheid kwamen en komen.

Christenen moeten stoppen met de Bijbelse Feesten te bestempelen als louter "Joodse feesten"

Als we dus dieper graven en ontdekken dat de Bijbelse Feesten zoveel cruciale betekenissen hebben voor christenen en voor hun levenswandel, dan zullen we de vergissing niet maken om nog de nadruk te leggen op het Judaïsme. Het is verder ook niet zo dat christenen Christus in de feesten zouden moeten lezen, als een soort van opgelegde verplichting, om ze op die manier een plaats te geven binnen de Christelijke gemeenten. Dat zou een kunstmatige constructie zijn; Christus is weliswaar het centrum van elk van de feesten die God opdroeg te vieren maar de gelovige viert de feesten niet 'omdat het nu eenmaal moet' maar omdat hij of zij Hem in alles wil navolgen. Ze hebben ten diepste christologische betekenis. God stelde immers de feesten ook niet in omdat Hij ze wilde opleggen, maar om het volk door repetities de diepe betekenis mee te geven, zodat de werkelijkheid (h)erkend zou worden.

Ook messiaanse Joden zijn soms (te) voorzichtig om de feesten op christenen in algemene zin te betrekken omdat ze vrezen dat die feesten dan los komen te staan van het Joodse volk. Nu, het christendom moet in verbinding staan met zijn Bijbelse

wortels in het Jodendom, maar christenen moeten uitleggen dat Yeshua kwam om de verbondsrelatie te vernieuwen. Het is dus niet mogelijk om de feesten te “verchristelijken”¹, want zij zijn ten diepste ook christelijk.

Het is tijd dat gelovigen biddend en met wijsheid met dit onderwerp omgaan. Het Judaïsme mist Jezus Christus als de belangrijkste sleutel tot begrijpen, maar in het Oude Testament zijn deze heenwijzingen naar Christus zeker wel te vinden en ze worden dus in het Judaïsme vaak ook (onbegrepen en in bedekte vorm) gebruikt. Het christendom heeft op haar beurt zoveel heidense ballast aan boord gehaald dat het wezenlijke onderdelen van het Oude Testament negeert, die **in hun Nieuwe Verbondsbetekenis** juist nuttig zijn om te onderrichten, te weerleggen, te verbeteren en op te voeden in de gerechtigheid². Het heeft die inzichten onterecht verwijderd uit haar theologie en daarmee ook een dieper begrijpen van Christus en Zijn Reddingsplan bedekt. Op die manier is de kerk ook minder toegerust voor haar uitdrukkelijke taak om aan het Joodse volk op een Bijbelse manier uit te leggen dat Jezus Christus de Messias is en dat Hij de sleutel is tot het begrijpen van de hele Schrift.

Daarom: Christenen moeten stoppen met de Bijbelse Feesten te bestempelen als louter “Joodse feesten”, want dit benadrukt alleen maar de stelling dat je je Joods probeert te gedragen als je die feesten (mee)viert en dat is een onjuiste benadering. Het zijn, als Gods feesten, ook christelijke feesten **omdat** Christus centraal staat en ze zijn en blijven van toepassing omdat ze betrekking hebben op ons geloofsleven én op onze toekomst in de werkelijkheid van Christus. Wie deze feesten alleen “Joods” blijft noemen, wil de centraliteit van Yeshua daarin kennelijk niet herkennen en/of gaat ook voorbij aan het (nog steeds) profetische karakter van de nog niet geheel vervulde Najaarsfeesten.³ Als de nieuwtestamentische betekenis van de voorjaarsfeesten niet echt dagelijks van toepassing wordt op het leven van een christen, is er dan niet juist het risico dat de betekenis van de Najaarsfeesten voor die persoon ook nooit tot volle werkelijkheid zal worden in voorbereiding op Zijn komst?

Tegelijkertijd mogen christenen zich die feesten ook niet exclusief toe-eigenen. Je kunt deze feesten immers wel degelijk als (oudtestamentische) Joodse feesten vieren, maar dan blijft de kern van de betekenis van die feesten bedekt. Dat gebeurt soms met gelovigen die een grote aantrekkingskracht hebben tot het Joodse en waarbij sommigen die feesten zelfs tot zeer interessante Joodse folklore verklaren.

1 Officieel: te “kerstenen”.

2 2 Tim. 3:16-17.

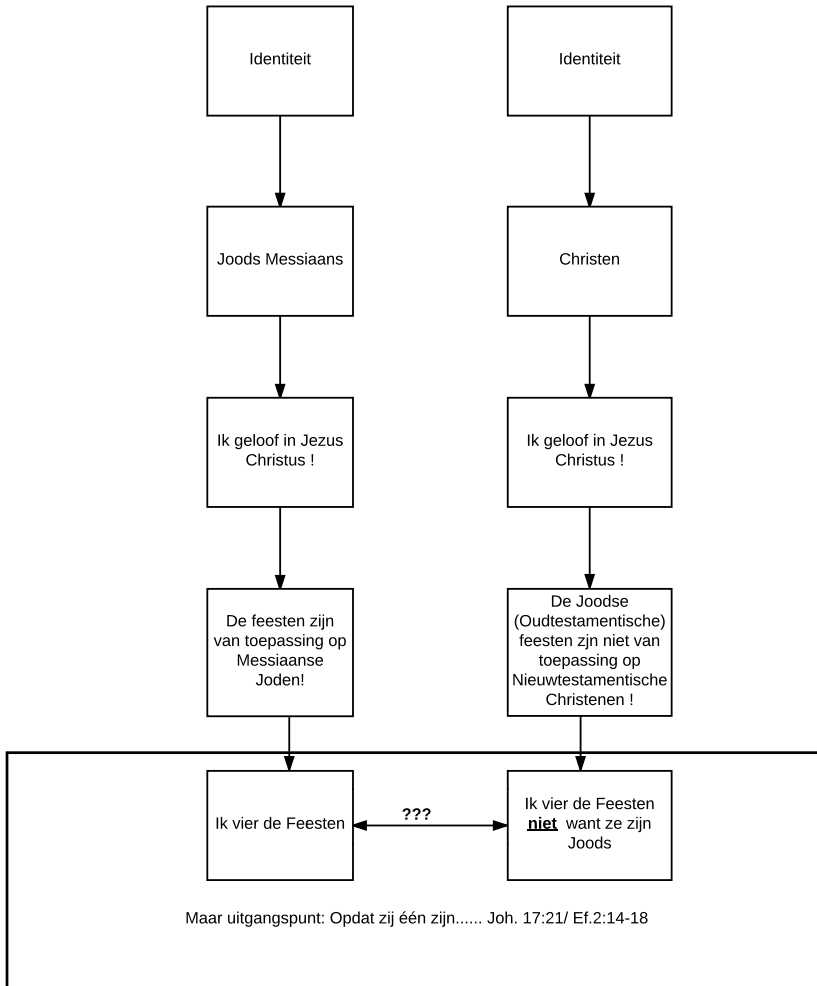
3 Naast deze feesten van God onderscheiden we bijvoorbeeld wél Chanoeka en Poerim als echte Joodse feesten.

Dat verbindt hen weliswaar in bepaalde mate met het Joodse volk, maar het meest essentiële element ontbreekt dan. Christenen mogen juist aan Joden die niet in Jezus Christus als de Messias geloven, vertellen op welke kostbare en meervoudige wijze Christus centraal staat in die feesten en hoe zij Jezus als de Messias kunnen herkennen.

De Bijbelse feesten – andersom theologisch redeneren

We moeten ons realiseren dat het niet vieren van veel Bijbelse feesten en het typeren als “Joodse Feesten” voortkomt uit theologische standpunten die soms al heel oude wortels hebben. Ooit is de basis gelegd voor dit standpunt en nadien is hierop voortgebouwd zonder de basis nog ter discussie te stellen. Dit is de reden dat ook in onze tijd in veel kerken de discussie over die feesten maar moeilijk op gang komt of zelfs wordt vermeden. Door niet meer achterom te kijken en te toetsen wordt het vrij moeilijk om alsnog het bestaande patroon te doorbreken, omdat volgens dat historische standpunt de noodzaak er toe ook ontbreekt. Maar is dat ook de waarheid?

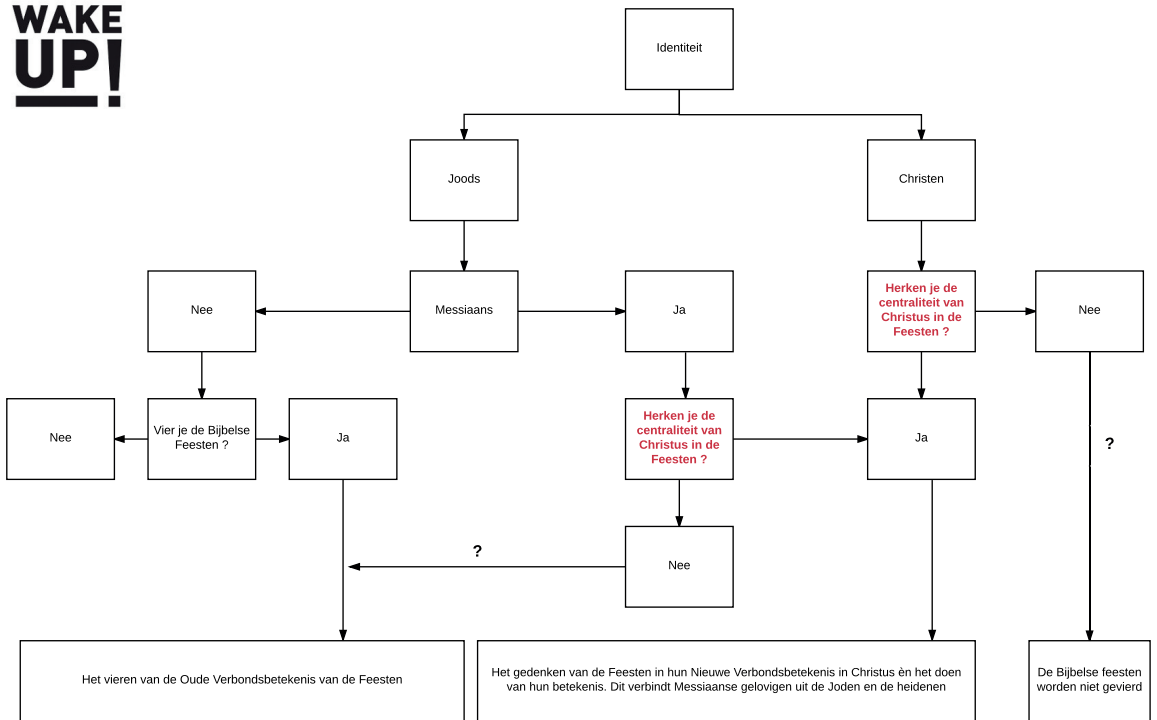
Laten we die beredenering eens schematisch weergeven. Als we de discussie sterk vereenvoudigen dan wordt deze als volgt gevoerd:

Dit kan het resultaat zijn van een discussie die uitgaat van een theologische vooringenomenheid ten aanzien van de toepasselijkheid van het Oude Testament voor Messiasgelovigen uit de heidenen en dus van de werking van de feesten. Met zo'n standpunt ga je er van uit dat het historisch theologische standpunt juist is en dan hoef je de betekenis van de feesten ook niet meer verder te onderzoeken. Dan kan de situatie ontstaan dat Joodse gelovigen in Christus de feesten vieren en gelovigen uit de heidenen deze niet vieren. Daarmee bestempel je deze feesten onterecht als exclusief Joods gebruik.

Maar elk historisch theologisch standpunt moet wel de toets van de centraliteit van Christus in elk van de feesten kunnen doorstaan en die centraliteit kunnen weerleggen om stand te houden. En daar ligt juist de moeilijkheid, want het lijkt er eens te meer op dat die toets juist vermeden wordt om het theologische standpunt niet te hoeven heroverwegen. Laten we de exercitie nog eens opnieuw doen en dan beginnen met de vraag over die christologische betekenis van de feesten en bezien waar we dan op uitkomen:

WAKE UP!

Zie je het grote verschil in uitkomst als je het uitgangspunt van de discussie opnieuw definieert? De gevolgen zijn er dan ook naar, want zodra je de centraliteitsvraag van Christus in de Bijbelse feesten als uitgangspunt neemt, zou dit messiaanse Joden en gelovigen uit de heidenen veel dichterbij elkaar moeten brengen. Je gaat er dan niet meer van uit dat de feesten het verschil in culturele identiteit tussen deze twee

groepen¹ markeert, want deze feesten zijn daarvoor niet bedoeld. Het zijn immers Gods feesten en ze hebben zeer diepe betekenis voor *het handelen* van de ene nieuwe Mens in Christus en daarin wordt geen onderscheid gemaakt tussen Jood en Griek.

Wel hebben we twee vraagtekens in het schema geplaatst die wat ons betreft aandacht verdienen:

- 1) Christenen die de Bijbelse feesten niet vieren zien dus ook kennelijk niet de centraliteit van Christus in deze feesten, want bij een positief antwoord was hun conclusie ook anders geweest.
- 2) Messiaanse Joden die de centraliteit van Christus in deze feesten geen voorrang geven boven de historische schaduwbetekenis lopen het risico uiteindelijk op te schuiven naar het eenzijdig ritueel vieren van de Oude Verbondsbetekenis.

Theologen die van mening zijn dat het *Joodse* feesten zijn, zouden zich dus toch de vraag opnieuw moeten durven stellen over de plaats van Christus in die feesten. Het antwoord daarop is veel bepalend. Wij moeten de eerste christelijke theoloog nog spreken die Bijbelse argumenten heeft om de centraliteit van Christus in die feesten te ontkennen, maar het zou een zegen voor de Kerk zijn als steeds meer christelijke theologen dit juist openlijk zouden gaan erkennen en het onderwerp niet langer wegstoppen. Zo zien we dat veel theologische struikelblokken op dit terrein hun validiteit verliezen als we de betekenis van de feesten echt willen onderzoeken.

Het zou ook consequent als wij in de Kerk een aanvullende vraag zouden beantwoorden: moeten de *christelijke* feesten, waarin Christus weliswaar centraal staat, maar die **niet** in de Bijbel worden genoemd, voorrang krijgen op die feesten die God zelf heeft ingesteld? Of nog anders gesteld: mogen wij het patroon van de Bijbelse feesten doorbreken door slechts een aantal feesten wel te gedenken en er een aantal andere feesten tussen te voegen?

Terug naar de balans

Het is dus tijd dat we samen zoeken naar de balans; het bovenstaande betekent helemaal niet dat de auteurs van *Wake Up!* de feesten wil 'ontjoodsen' om ze exclusief aan de christenen toe te wijzen. Christenen annexeren deze feesten niet, ze herontdekken hun plaats en betekenis door het geloof in Christus. De feesten zijn *door Hem*

¹ Dat zijn: Messiaanse Joden en (messiaanse) Christenen.

universeel geworden en ten diepste met Yeshua en Gods heilsplan voor de mens verbonden. Joden die niet in Jezus Christus geloven, kunnen de feesten dus op een Joodse (schaduw-)manier vieren¹, maar Messiasgelovigen uit de Joden en de heidenen worden opgeroepen de feesten met hun Nieuwe verbondsbetekenis te “vieren”, zoals Paulus ook letterlijk tegen de Korinthiërs zegt, en daarbij dan vooral hun betekenis toe te passen in het dagelijks leven en ze niet alleen maar te “gedenken” op een bepaalde kalenderdag. In het boek *Wake Up!* worden daarvoor een aantal handvatten gegeven.

De vraag of de Bijbelse feesten toepassing hebben voor christenen wordt beantwoord door de vraag of die feesten Nieuwe Verbondsbetekenis hebben

We moeten de Olijfboom weer in het midden van ons theologisch gezichtsveld krijgen; de geënte wilde takken² zijn samen met de Messiasgelovige natuurlijke takken met die ene boom verbonden. Zij delen samen de feesten in hun nieuwe verbondsbetekenis. Degenen die Joods zijn maar niet tot die Olijfboom behoren omdat zij niet op de Wortel Yeshua zijn aangesloten, kunnen nog steeds deze feesten vieren en er betekenis uit halen. Maar er komt een dag dat nu nog deels verblinde Israëlieten massaal zullen (h)erkennen dat Jezus Christus wel degelijk de Messias en de Wortel was en is.³ Als dat moment komt dan valt de bedekking over heel veel Bijbelse informatie weg en dan zullen ook zij alles begrijpen in die Nieuwe Verbondsbetekenis. Dan worden zij opnieuw als natuurlijke takken verbonden met de Edele Olijf.⁴ Dat zal ook het moment zijn, waarvan de Bijbel zegt dat de volken vanaf dan ook onderwezen zullen worden door het volk dat in heerlijkheid hersteld is.⁵ Dat moment is nu nog niet, maar als de bedekking wordt opgeheven dan wordt de immense rijkdom van de al aanwezige oudtestamentische erfenis⁶ aan hen geopenbaard in het licht van de Nieuwe Verbondswerkelijkheid in Christus, die dan zal zijn wedergekomen op de Olijfberg en die zal zitten op de troon van David en zal heersen vanuit Jeruzalem.

Nogmaals, we moeten dat niet verwarren met de huidige situatie, waarin ook de Kerk weliswaar op veel terreinen nog bedekkingen kent, maar waar het Judaïsme

1 Of ook wel genoemd: “de oudtestamentische” manier.

2 Dat zijn: de gelovigen in Christus uit de heidenen.

3 Rom. 11:23-24. Zie ook Zach. 12:10-14.

4 Rom. 11:23-26.

5 Zie o.a. Jes. 60:1-2, 21, 61:3-11, 62:4-12.

6 Zach. 8:23.

haar Messias niet kent. De belofte van het wegnemen van die bedekking voor de Joden staat in Gods Woord beschreven, maar de Kerk heeft eigen verantwoordelijkheid te nemen om de Nieuwe Verbondsbetekenis van oudtestamentische waarheden te (her-)ontdekken en met wijsheid toe te passen. Voorgangers moeten die rijkdom niet aan hun gemeenteleden onthouden onder het mom dat het allemaal Joods en achterhaald is, want deze geloofsschatten zijn voor christenen van grote waarde.

In het licht van de Nieuwe verbondsbetekenis moeten christenen ook op een geestelijke volwassen manier met deze feesten omgaan en dat vraagt een enerzijds/anderzijds benadering. Er is een vrijheid om het ritueel van de feesten niet te vieren, maar het ritueel willen vieren van deze feesten zonder het toepassen van de betekenissen maakt het voor christenen tot een leeg (en wettisch) ritueel. Anderzijds zijn het Gods Feesten, Die deze uitroep op vaste dagen om het patroon van Zijn Reddingsplan en de diepe betekenis ervan in de juiste volgorde te begrijpen. In dat licht bezien hebben Gods vaste tijden natuurlijk heel veel waarde en moeten we ons durven afvragen waarom de kerk van Christus op Gods vaste tijden niet, als Zijn volk dat Hem liefheeft, zou willen gedenken wat Hij in Christus heeft gedaan én niet zou willen vooruitkijken naar Zijn komst.

De centraliteit van Christus in de Bijbelse Feesten lost de discussie over de toepassing van de feesten voor christenen op

Nogmaals: de geestelijke rijkdom die met deze herontdekking gepaard gaat kan door christenen ook benut worden om het goede nieuws van de Messias aan het Joodse volk te brengen. We moeten ons daarbij de cruciale vraag stellen of het apart samenkomen van Messiasgelovigen uit de Joden en de heidenen echt de eenheid weerspiegelt waarvoor Jezus Christus gebeden heeft?¹ Wij denken dat messiaanse Joden en heidenen op dit terrein niet ten opzichte van elkaar een eigen identiteit zouden moeten markeren, maar juist ook op dit vlak naar eenheid zouden moeten zoeken.² Tegelijkertijd begrijpen we heel goed waardoor deze behoefte aan markering is ontstaan.

Laten we bidden dat God ons niet alleen laat herontdekken maar dat het hele proces ook tot eenheid mag leiden tussen hen die Christus volgen, uit de Joden of uit de

¹ Joh. 17.

² Natuurlijk staat dat niet in de weg aan het markeren van onderlinge culturele verschillen, want die bestaan tussen nagenoeg alle christelijke gemeenten. Het gaat hier vooral om het zoeken naar eenheid via de Bijbelse feesten, zodat deze niet als markering van onderscheid wordt gebruikt. De feesten zijn vanwege hun betekenis immers niet exclusief Joods cultureel erfgoed. Als onderling markeringsinstrument zijn ze dus niet bedoeld.

heidenen. Want God wil die ene nieuwe mens in Christus, die noch Jood noch Griek is. Voor die eenheid heeft Christus gebeden en die eenheid is ook deel van Zijn Reddingsplan. De tussenmuur is weg.